

Sapramiš nazaj!

»Zvezde so nebo prepredle,
zvezde zvezde zlate
se smehljajo in migljajo,
Sapramiška, zate.«

Že desetletja zlate zvezde tkejo Sapramiškino pot, ki je nekoč od tete Grizelde za rojstni dan v dar dobila tri prekrasne lešnike in si že pri prvem po nesreči odlomila zob. Sapramiš nazaj! Zaman je iskala pomoč, da bi strla še drugega in tretjega. Preostalo ji ni nič drugega, kot da je zbrala pogum, sedla na zobozdravniški stol, zamižala ... in si tako tudi zaradi svoje silne hrabrosti pridobila občudovalce doma in po svetu.

Slovenski otroci si ne morejo predstavljati odraščanja brez pravljič Svetlane Makarovič. Po njenih literarnih predlogah so nastale mnoge lutkovne predstave, ki so osvojile mlade gledalce različnih generacij. Z Lutkovnim gledališčem Ljubljana je sodelovala kar pri tridesetih predstavah, med katerimi so poleg rekordno uprizorjene *Sapramiške* najbolj *znamenite Sovica Oka* (1972), *Pekarna Mišmaš* (1977), *Korenčkov Palček* (1989), *Tacamuca* (1998), *Spet Kosovirji* (2000), *Kuna Kunigunda* (2003) in *Vila Malina* (2006). Prebrisana in hrabra Sapramiška velja za največjo slovensko lutkovno uspešnico.

Saprasvetlana je kritičarka Stanka Godnič ob premierni uprizoritvi, ki je bila 17. oktobra 1986 na Velikem odru Lutkovnega gledališča Ljubljana, poimenovala njeno slavno avtorico. Pri predstavi, ki jo je režiral Nace Simončič v likovni podobi Jake Judniča, je bila Makarovičeva namreč skupaj z Ladom Jakšo tudi soavtorica glasbe ter izvrstna interpretka Sapramiške in žabice Regice. Poleg nje so na zvočnem posnetku, ki je ostal nespremenjen vseh 30 let, nastopili še Mojca Klemenčič kot Veverica, Bojan Marošević kot Detel in Nace Simončič kot Mišji strahec. Skoraj vseh trideset let sta ljubke junake oživljala animatorja Breda Hrovatin in Peter Dougan, v različnih obdobjih so se jima pridružili še Jernej Slapernik, Marko Velkavrh, Tončka Černilogar, Cveto Škorja, Polonca Kores, Andreja Štravs, Maja Kunšič, Irena Zubalič, Alenka Pirjevec ... V vlogi Tete Grizelde so nastopile Nadja Vidmar, Sonja Kononenko in Asja Kahrmanović. *Sapramiška* je na sporedu ostala neprekinjeno vse do danes, odigrana je bila 1768-krat, videlo pa jo je kar 287.595 gledalcev. Predstava je bila leta 1989 omenjena tudi v Guinnessovi knjigi rekordov, in sicer kot predstava, ki je bila v enem letu odigrana kar 177-krat, v obdobju od premiere do vpisa v Guinnessovo knjigo rekordov pa 231-krat.

Pogumna miška se je s svojo sapramiščino imenitno sporazumevala z otroki na vseh koncih sveta – pesem »*Moji beli zobki*« je prepevala celo v korejščini, španščini, japonsščini in angleščini. Na številnih gostovanjih je obiskala večino evropskih držav, Japonsko, Južno Korejo, Brazilijo, Pakistan, Mehiko, Venezuelo ...

Ob praznovanju 30-letnice legendarne predstave in 40-letnice pravljičice (slikanica je z ilustracijami Marije Lucije Stupica izšla 21. avgusta 1976) je *Sapramiška* zaživel v osveženi podobi. Skladatelj Milko Lazar je

pripravil nove glasbene aranžmaje, osvežen pa je tudi zvočni posnetek predstave, na katerem bodo poleg Svetlane Makarovič v naslovni vlogi nastopili tudi Ivanka Mežan kot Veverica, Ljerka Belak kot Regica, Alojz Svete kot Doktor Detel in Brane Vižintin kot Mišji strahec.